

SAK AGERAR

...för en utvärdering av det svenska engagemanget i Afghanistan.

“Just nu pågår historieskrivningen om de militära insatsernas inverkan och resultat i Afghanistan”, skrev SAKs generalsekreterare Anna-Karin Johansson i en debattartikel i Svenska Dagbladet den 28 november 2014. “Vi menar att det behövs en oberoende och bred utvärdering”.

Den internationella insatsen i Afghanistan har inneburit en riskfylld sammanblandning mellan civila och militära insatser, och SAK har det senaste året på olika sätt agerat för att en utvärdering ska genomföras. Diskussionen har intensifierats i och med att det nu finns ett beslut om att utvärdera Sveriges insatser. Försvarsdepartementet ansvarar för att ta fram direktiv för utvärderingen, men det är fortfarande oklart vem som ska göra den och vad som egentligen ska utvärderas.

SAK har därför på olika sätt verkat för att utvärderingen ska innehålla fördjupade analyser av de aspekter som är viktiga för biståndet och civilbefolkningen. Till exempel fick SAK en artikel publicerad på Folk och Försvars webbplats den 11 januari 2015, under rubriken Civil-militär samverkan en riskfylld gråzon. Artikeln argumenterar för att det vore mest lämpligt att UD ansvarar för en oberoende utvärdering som ska omfatta både de civila och militära delarna av den svenska insatsen i Afghanistan, samt gråzonen däremellan.

Den 12 januari skickade SAK tillsammans med Läkare Utan Gränser, Kvinna till Kvinna och Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen ett öppet brev till utrikesministern och försvarsministern med önskemål om att de ansvariga ska föra dialog med och lyssna på de folkrörelser som kan Afghanistan när utvärderingen planeras och genomförs.

Den 5 februari överräckte SAKs landchef Jörgen Holmström ännu ett brev till försvarsminister Peter Hultqvist, när de träffades vid ett möte i Kabul. Brevet framhöll återigen vikten av att utvärderingen blir bred och oberoende och tar upp frågeställningar kring civil-militär samverkan.

Beslutsfattarnas respons har hittills varit ganska begränsad, men SAKs ståndpunkter verkar ändå ha uppfattats på flera håll i Regeringskansliet. SAK fortsätter bevaka frågan och förutsätter att organisationens erfarenheter kommer att tas tillvara när en utvärdering väl görs.

MAUD JOHANSSON

SAK vill visa hur politiska beslut bättre kan stödja landsbygds-samhällen, kvinnor, barn och personer med funktionsnedsättning. Detta genom att tala för målgruppernas rättigheter i politisk dialog och låta givare stå till svars för de åtaganden de gjort för att stödja Afghanistan.